

Den gemensamma sträckningen Göteborg-Borås

Landshövdingen och Länsstyrelsen i Västra Götaland har av regeringen getts i uppdrag att sondera förutsättningarna för att finna en mellan aktörerna gemensam väg att bygga ny järnväg mellan Göteborg och Borås.

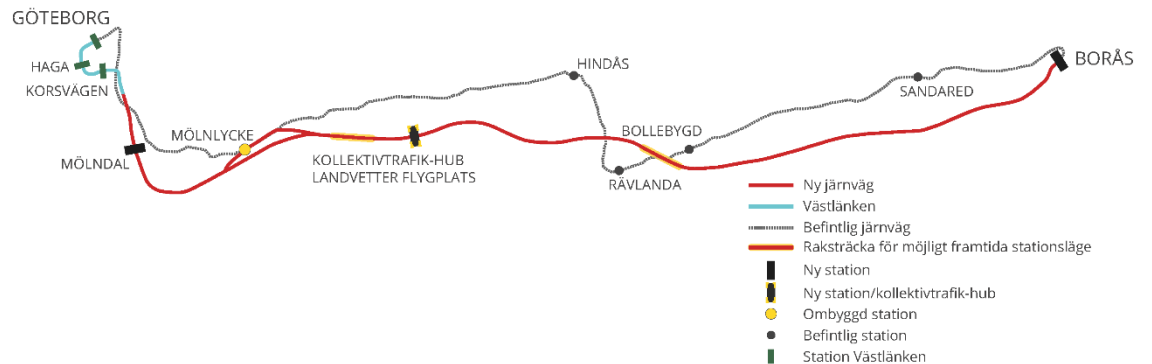
”Länsstyrelsen ska samråda med regionala och kommunala företrädare i Västra Götalands län och med Trafikverket för att nå en lösning som kan få en större upp-slutning i regionen. Länsstyrelsen bör även samråda med representanter för näringslivet. Syftet med uppdraget är att en fortsatt planering ska resultera i åtgärder som framför allt förbättrar förutsättningarna för arbetspendling i regionen samt förbättrar anslutningen till Landvetters flygplats. En utgångspunkt för planeringen är att genomförandet av åtgärderna kan ske så kostnadseffektivt och snabbt som möjligt.” ”Trafikverket ska bistå länsstyrelsen med sådana faktauppgifter, beräkningar och klarlägganden som länsstyrelsen begär.”

Utgångspunkten för uppdraget är av staten givna ekonomiska ramar och att genomförandet sker kostnadseffektivt och så snabbt som möjligt. Det finns möjlighet till regional medfinansiering. De gångna veckornas sonderingar har visat att det finns en möjlig och gemensam väg att komma fram och förverkliga den nya järnvägen. I detta papper redovisas hur en sådan väg, som samtliga berörda aktörer står bakom, ser ut. En strävan är att utveckla samhällsnyttan med den nya järnvägen. Trafikering och kopplingen till övriga kommunikationer behöver därför utvecklas i det kommande arbetet. Denna text syftar till att manifesteras aktörernas gemensamma väg framåt och utgöra grund för fortsatt arbete. Det finns en gemensam vilja och en gemensam syn. I augusti behöver denna gemensamma syn uttryckas i en skriftlig överenskommelse. Länsstyrelsen ska rapportera uppdraget till Regeringskansliet senast 30 augusti 2024.

1. Avtal om hela sträckningen

Nedanstående aktörer är överens om att och hur järnvägen Göteborg-Borås ska byggas.

Hela sträckningen, med dess olika delprojekt, ska omfattas av ett sammanhållet avtal med staten, för att säkra att helheten genomförs och överenskommelsen förverkligas.

Figur 1. Illustration som visar principiell lösning med järnvägens sträckning och stationer enligt överenskommelsen. Illustrationen utgår från figur 11 i Trafikverkets redovisning av regeringsuppdrag att utreda åtgärder i järnvägssystemet i stråket Göteborg-Borås¹ - med tillägg av östlig förbindelse från Mölnlycke och ska inte tolkas exakt avseende banans läge, tekniska lösningar etc.

Illustrationen visar:

- Ny, dubbelspårig järnväg anläggs mellan Göteborg och Borås inom samma korridor som Trafikverkets högst rangordnade alternativ i lokaliseringsutredningen. Järnvägen kan ha hastigheter upp till 250 km/tim.
- På den nya järnvägen anläggs stationer i Mölndal, vid Landvetter flygplats och i Borås. Stationen vid Landvetter flygplats utvecklas till en hub för regionalt kollektivtrafikresande.
- Station ska finnas i Mölnlycke, med såväl östlig som västlig anslutning till den nya banan. Ny, dubbelspårig järnväg

¹ [Utredning av åtgärder i järnvägssystemet i stråket Göteborg-Borås, Redovisning av regeringsuppdrag](#). Trafikverket 2023. Publikationsnummer 2023:110.

anläggs därför väster och öster om Mölnlycke. Banan väster, öster och söder om Mölnlycke anläggs till del i tunnel. Mölnlycke station byggs om och kommer ha två till tre spår, varav två vid plattform.

- Den nya järnvägen planeras med raksträckor vid Landvetter södra och Bollebygd i syfte att inte omöjliggöra framtida stationslägen.

2. Mölnlycke station

Det ska finnas en station i Mölnlycke, som har såväl en västlig som östlig anslutning till den nya järnvägen. Banan i Mölnlycke omfattar två till tre spår med bibehållen koppling till kust-till-kustbanan.

3. Information

Länssstyrelsen åtar sig att organisera informationsmöten för boende i Mölnlycke-Skogen. Berörda statliga, regionala och lokala aktörer samt representanter från nedanstående näringslivsorganisationer medverkar.

4. Framtida stationslägen

Den nya banan byggs så att framtida stationslägen i Landvetter Södra och Bollebygd inte omöjliggörs.

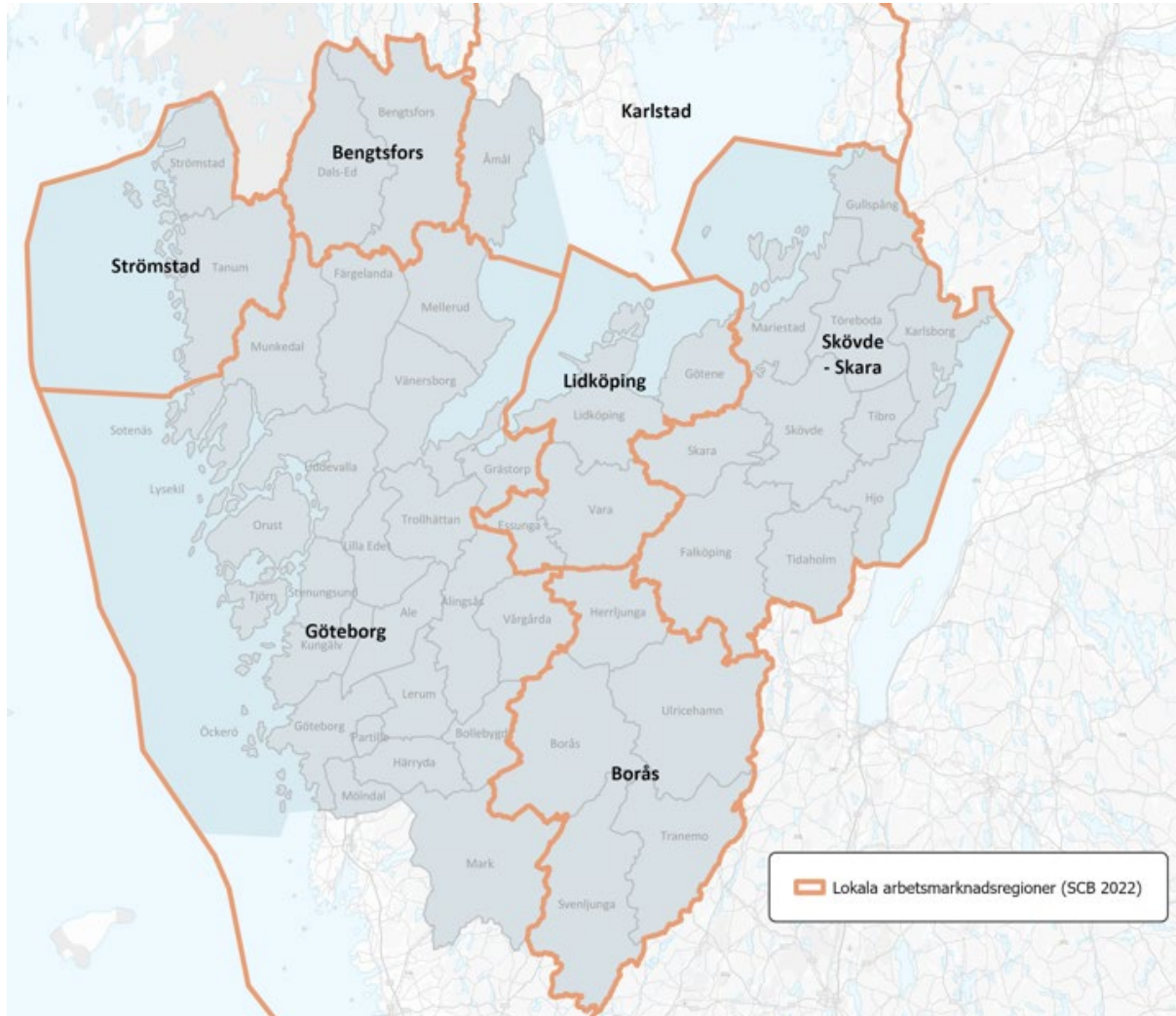
5. Landvetter flygplats

En station med fyra spår byggs under Landvetter flygplats. Stationen anpassas för resande till flygplatsen, samt utvecklas till en hub för regionalt resande, dit bussar från omkringliggande kommuner och områden trafikerar.

Detta ger tillgång till järnvägsförbindelser för boende i närområdet, näraliggande kommuner som Bollebygd och Mark, och avlastar busstrafiken till Göteborg.

6. Zon-indelningen i biljettsystemet utvecklas

Göteborgsregionen och Boråsregionen är idag två delregionala arbetsmarknader. Den nya järnvägen förändrar detta till en gemensam delregional arbetsmarknad. Då järnvägen behövs för att möjliggöra arbetsmarknadsförstoring, få upp resandet med järnväg och arbeta bort barriärer som delar upp arbetsmarknadsregionen är det naturligt att möjliggöra ökat resande i regionen. Åtgärder för detta är dels att hela Härryda kommun inkluderas i zon A, samt att Bollebygds kommun ges dubbel zon-tillhörighet.

7. Finansiering

Förslaget rymms enligt Trafikverkets tidigare bedömningar inom den statliga finansieringsramen² med undantag för tilläggen fyrsparlösning under Landvetters flygplats för framtida fjärrtågtrafikering och östlig anslutning från Mölnlycke station till den nya banan. För tilläggen kommer medfinansiering krävas. Enligt Trafikverkets initiala bedömning uppgår kostnaden för tilläggen fyrspar under Landvetter flygplats, (1 miljard SEK) och östlig anslutning från Mölnlycke (2-4 miljarder SEK), till 3-5 miljarder SEK utöver ram i prinsnivå 2021-02. Hub Landvetter flygplats ingår inte i den statliga

² S 5 [Utredning av åtgärder i järnvägssystemet i stråket Göteborg-Borås. Redovisning av regeringsuppdrag.](#) Trafikverket 2023. Publikationsnummer 2023:110.

finansieringsramen.³ VGR och parterna är beredda att medverka konstruktivt till en medfinansieringslösning för de tillägg som föreslås. Vi undersöker också förutsättningar för näringslivsmedverkan.⁴

8. Verkställighetsberedning

En grupp inkluderande samtliga stråkets parter – Länsstyrelsen Västra Götaland, berörda kommuner, Västra Götalandsregionen, Swedavia samt Trafikverket - ges i uppgift att följa hela avtalets förverkligande, inklusive den ekonomiska utvecklingen.

9. Det vidare arbetet

Under juli och augusti 2024 behöver berörda aktörer ta fram fördjupade underlag på flera områden, som grund för ett gemensamt beslut innan augusti månads utgång.

Underlagen rör bl.a. utveckling av Landvetter som hub för delregionalt resande, ändrad zon-indelning i biljettsystemet, hur avtal med staten som täcker hela den överenskomna sträckningen utformas, samt medfinansiering. Den gemensamma sträckningen kommer betyda behov av tillkommande finansiering för två extra spår under Landvetters flygplats, samt den östra anslutningen från Mölnlycke till den övriga banan.

10. Aktörer som står bakom överenskommelse om gemensam inriktning

Bollebygds kommun
Borås kommun
Göteborgs kommun
Härryda kommun
Mölnbäck kommun
Swedavia AB
Trafikverket
Västra Götalandsregionen
Företagarna
Svenskt Näringsliv
Västsvenska Handelskammaren

Med stöd av Länsstyrelsen i Västra Götaland

Göteborg, länsresidenset, 2024-06-19

³ Förändrad zon-indelning medför en kostnad för regionen.

⁴ Bollebygds kommun har nu ej möjlighet att medfinansiera, men medverkar till en lösning.